

El piano | Marta Bellvehí & Gemma Ventura Farré | Actualitzat el 22/03/2016 a les 14:17

Si pogués fer-me escata

Quan canta és com si tingués el cor dins del palmell, bategant veritats

Il·lustració: Marta Bellvehí

Som al Teatre Tívoli però també podríem ser en una cala de la Costa Brava. De nit. A prop de

Palafrugell. I veure com ve, amb un vestit llarg i vermell i una cabellera que li arriba a mitja esquena, la Sílvia Pérez Cruz. S'asseu entre la sorra d'aquest lloc que l'ha vist néixer. Encreua les cames, agafa la guitarra i ens confessa: ?Que los peces hablan en francés, que te quiero hasta la luna.?

Avui el seu mar és el públic que l'aplaudeix només d'entrar. No només ens durà cançons, sinó també una realitat, present, que fa mal: la dels desnonaments. Ens obrirà la porta de cases buides, fredes, on l'únic que hi queda és el que no ha pogut ser. A la pel·lícula *Cerca de tu casa*, dirigida per Eduard Cortés, ha fet d'actriu, interpretant vides que lluiten no gaire lluny d'on som. Però també ha donat ànima a la banda sonora. Construint petites llars que són cançons on tots ens podem refugiar.

?Quiero dormir y soñar que vuelo lejos, muy lejos de mí?. Hi ha una arpa, que té forma d'ala. I els dits juguen entre les cordes. S'enlaira amb la veu, amb els dos violins, amb la viola, amb el violoncel i amb el contrabaix. Perquè només volant és com es pot veure, de lluny, què estem fent. On estem anant. I assenyalar des d'algun núvol sota quantes teulades hi ha habitacions òrfenes. Fent un viatge emocional al fons del fons de nosaltres. Allà on malviu la indignació, la soledat, la frustració, el fracàs. I entendre que la fragilitat fa que massa famílies pengin d'un fil. Que hi ha tisores que tallen amb els ulls tancats.

?Verde que te quiero verde. Verde que es esperanza, verde rebelde, verde añoranza? Apareix la llum, perquè hi ha de ser. Perquè si no és impossible apuntar cap endavant. La Sílvia, mirant cap a algú del públic, deixa anar: ?Que bé que cantes, mama!? Quan la van gravar també hi era la veu de la mare, avui assegurada en una butaca de les primeres files. Així s'ha estès un camí de generacions de dones. El que la Sílvia ens ve a dir és que la mare sempre la necessites a prop, tinguis els anys que tinguis. Perquè en els moments durs, de solitud, d'amagar-te, torni l'escalfor. Hi sigui.

?Quan tenia 12 anys i estudiava piano, no el sabia tocar però pensava: s'han de poder fer cançons senzilles, emocionants. Perquè tot era do, re, mi!? Va compondre de ben menuda *Cerca de tu casa*. Potser llavors ja intuïa que el cor mana. De gran també ho ha tingut ben clar: quan canta és com si el tingués dins del palmell, bategant veritats. Però també canta el seu cos, des de la sensualitat i la passió. Balla i balla per dir prou. Mou els braços per expulsar la tristesa, i trepitja el terra per aixafar i enterrar drames i misèries. I amb el cap ben alt, somriure.

Però rere l'explosió que la despulla de dalt a baix, s'hi refugia la tímidesa. La discreció. Aquell parlar que no acaba de gosar. El que sí que ens demana és que cantem i que ho fem com vulguem. I tots taral·lagem. Com si estiguéssim en una taverna, alçant la copa a favor de la vida. Abans que els vidres es toquin, ella proclama: ?Hay que brindar, tener piedad, tener honradez?. Junts donem més força a la força. I la tenim tota en una cançó. I l'escampem per aquest mar nostre.

?Si pogués fer-me escata i amagar-me a la platja per sentir sons i tardes del passat. D'aquest món d'enyorança, amor i calma, perfumat de lluna, foc i rom.?

La cançó que van compondre el seu pare i la seva mare, *Vestida de nit*, fa olor d'havanera, de final. Les barques són a port. Ens aixequem d'aquesta cala. Ens obrim camí, cadascú, entre la sorra. Ella guarda la guitarra. Ha cantat per sentir. Però també per dir-nos que, encara que ens diguin que no, la sort encara pot ser nostra.

Text: Gemma Ventura Farré

V?deo: <https://www.youtube.com/watch?v=HZO97ZLEc-o>